

**Türkiye Bilişim Derneği
Basın Açıklaması**

İNTERNET SINIRLAMALARI EKONOMİK ve SOSYAL ALANDA ZARARA NEDEN OLUYOR...

06.01.2014 tarihinde TBMM Başkanlığı'na sunulan 5651 Sayılı Kanunda değişiklik yapan Kanun Teklifi hakkında görüşlerimiz.

2007 yılında yürürlüğe giren 5651 sayılı Yasa bilgi toplumuna giden yolda ciddi engeller yaratmış, "İfade Özgürlüğü" ve "İnsan Hakları" gibi temel konularda Avrupa Birliği Hukuku'na aykırı uygulamalara sebep olmuştur.

Durum böyleyken söz konusu yasada öngörülen değişiklikler yasayı daha da kısıtlayıcı bir hale sokmaktadır. **Bu durum toplumda bilgi birikiminin sağlanması, bilgi ekonomisinin oluşturulması ve son olarak Türkiye'nin Bilişim Toplumu olarak küresel rekabette yerini alma hedefi ile örtüşmemektedir.**

Kanun, yürürlüğe girdiği 4 Mayıs 2007 tarihinden bu güne kadar alınan yargı kararlarında özellikle "erişime engelleme" tedbirine hükmedilirken

- oranlılık-ölçülülük ilkelerinin gözetilmediği,
- kanunun amacı dışında erişime engelleme kararları verildiği,
- farklı hukuki sebeplere dayanarak verilen erişimin engellenmesi kararlarında bireylerin temel hak ve özgürlüklerini sınırlandıran sonuçların doğduğu
- erişimin engellenmesi kararlarının yerine getirilmesindeki koordinasyon eksikliğinden dolayı hak kayıplarının ortaya çıktığı gözlemlenmiştir.

06.01.2014 tarihinde TBMM Başkanlığı'na sunulan Kanun Teklifi metninde yer alan bazı **değişikliklerin yasallaşması halinde** hali hazırdaki sorunlar ortadan kaldırılamayacağı gibi **yeni sorunların ortaya çıkması da kaçınılmazdır.**

Kanun Teklifi Metni ile Kanun'un "**erişime engelleme**" tedbiri hükmedilmesine imkân veren 8. Maddesinde çeşitli değişikliklere gidildiği görülmektedir. Ancak söz konusu değişikliklerin, Yüksek Mahkemenin yerleşik içtihatları, anayasal normlar, Türk Hukuk Doktrinin uzlaşıda bulunduğu esaslar çerçevesinde "**oranlılık ve ölçülülük**" ilkelerinin uygulanmasını açıkça sağlamayacağı **düşünülmektedir.**

Kanun Teklifi Metni ile Kanun'un 9. Maddesinde değişikliğe gidilerek, kişilik hakkı ihlali durumunda "erişimin engellenmesi" tedbirinin uygulanabilmesine imkân veren ve son derece **suiistimale açık bir durum ortaya koyan düzenleme** getirildiği görülmektedir. Bu düzenleme ile yurtdışında da yaygın şekilde uygulanan "uyar-kaldır" yönteminin ihtiyari olduğu ve ölçüsüz şekilde "erişimin engellenmesi" tedbirinin uygulanabileceği bir durum yaratılmaktadır. Ayrıca, "**özel hayatın gizliliğinin ihlali**" halinde getirilen mekanizma da oldukça risklidir.

Yeni yapı ile **TİB Başkanı ve Bakan emriyle dahi erişimin engellenmesi tedbirinin uygulanabileceği bir durum yaratılacaktır.** Bu madde kapsamında verilecek erişimin engellenmesi kararlarının yine Kanun Teklifi Metni ile kurulacak Erişim Sağlayıcıları Birliği eliyle uygulanmasının da son derece sıkıntılı olacağı düşünülmektedir.

Erişim Sağlayıcıların kurulacak birliğe üye olmasının zorunlu olması ve aksi takdirde faaliyette bulunamayacaklarının belirtilmesi son derece sakıncalıdır. Bilindiği kadarıyla, böyle bir uygulama dünyada da yaygın değildir.

Kanun Tasarısı Teklifi ile kurulmak istenen yapıda ise, her hangi bir hakkın ihlali iddiası ile başvuru durumunda erişimin engellenmesi kararı verilebilmekte ve bu kararlar internet erişim sağlayıcıların üye olması zorunlu olan Erişim Sağlayıcıları Birliği vasıtasıyla yerine getirilmektedir.

Son olarak, kanun tasarısında getirilen düzenleme ile kurulmak istenilen sistemin temel hak ve özgürlüklere aykırı olmasının yanında T.C. Anayasası'nın Haberleşme Hürriyetine ilişkin 24 ve Basın Hürriyetine ilişkin 28. maddesine de aykırıdır.

Tarafımızdan defalarca dile getirilen ancak **hep meclis gündemine alınan ve dört kere kadük olan gündeme dahi alınmayan Kişisel Verilerin Korunmasına ilişkin kanundan önce bu düzenlemenin işleme alınması ise internet ve sosyal medya ortamlarında özgürlüklerin kısıtlanması sonucunu doğuracak olması en büyük çekincemizdir.**

Bu konuda TBD olarak 2007 yılında Danıştay'da yasanın iptali için açılan davada 5651 sayılı yasa ile **TİB başkanına verilen yetkinin bile Anayasa'ya aykırı** olduğu konusunda Danıştay Savcılığı tarafından mütalaa sunulmuştur. Bu nedenle 5651 sayılı yasanın öncelikle **Anayasa'ya ve AİHM kararlarına aykırılık gösterdiği unutulmamalıdır.**

Son öneri ile, internet trafik bilgilerinin 6 ay yerine 12 ay süresince tutulması öngörülmektedir. Yalnızca bu bile, internet erişim sağlayıcılarının üzerinde mali bir yük oluşturacak ve **internet kullanım maliyetleri artacaktır. Ucuz ve hızlı internet erişimi hayal olacaktır.**

Mevcut haliyle bile tepki alarak eleştirilen 5651 sayılı Kanunu iyileştirmek yerine **kısıtlayıcı yöntemlerle interneti izlemeyi kolaylaştıran ve bu ortamlarda yapılacak engellemeleri artıracak bu değişiklik önerisinin demokratik ve özgürlükçü bir yaklaşım olmadığı değerlendirilmektedir.**

5651 Sayılı Yasa'da öngörülen değişiklikler tekrar gözden geçirilmeli, **Sivil Toplum Kuruluşlarının da görüşleri alınarak, İnternetin denetimine ilişkin uygulamaların ölçülü ve dengeli bir şekilde yasalaşması sağlanmalıdır.**

Kamuoyuna saygılarımızla sunulur.

Türkiye Bilişim Derneği